

Diecezjalna instrukcja o przygotowaniu Rodziców i Chrzestnych oraz o celebracji chrztu dzieci

Miejsce Chrztu

- **Miejszem właściwym udzielania sakramentu chrztu jest kościół parafialny** miejsca zamieszkania rodziców dziecka.
- **Na chrzest w innej parafii, jeśli istnieje słuszna przyczyna, należy uzyskać pisemną zgodę proboszcza parafii zamieszkania rodziców** i przedstawić ją duszpasterzowi parafii, w której ma odbyć się chrzest dziecka.

Zgłoszenie Chrztu

- **Nigdy nie należy udzielać chrztu dziecku bez faktycznej wiedzy jego rodziców lub opiekunów prawnych**, albo wbrew ich woli. Do udzielenia chrztu dziecku wystarczy zgoda jednego z rodziców lub opiekunów prawnych.
- **Zgłoszenia dziecka do chrztu należy dokonać najpóźniej trzy tygodnie przed planowanym terminem chrztu.** Należy też dążyć do tego, aby przy zgłoszeniu obecni byli ojciec i matka dziecka lub przynajmniej jeden z rodziców.
- Podczas zgłoszenia dziecka do chrztu św. duszpasterz w rozmowie stara się poznać życie religijne środowiska, w której dziecko będzie wychowywane, udziela rad, wskazówek i potrzebnej zachęty.

Nauki przedchrzcielne i spowiedź

- Duszpasterz informuje rodziców także o obowiązku nauki przedchrzcielnej (terminy podane na naszej stronie; Miejsce – Parafia: Niemodlin, Tułowice, Korfantów lub każda inna)
- **Rodzice i Chrzestni otrzymują kartki do spowiedzi – kartki te obowiązkowe są w każdej Parafii.**
- **Katecheza rodziców i chrzestnych przed chrztem dziecka jest formą katechezy dorosłych.** Chrzest dziecka stanowi dla nich okazję do ponownego odkrycia chrztu jako fundamentu chrześcijańskiego życia i do odnowienia więzi ze wspólnotą Kościoła.
- Katecheza rodziców i chrzestnych powinna obejmować trzy tematy: chrzest w perspektywie wiary Kościoła, liturgia obrzędu chrztu oraz rola i zadania rodziców i chrzestnych w wychowaniu w wierze, oraz instrukcję liturgiczną wprowadzającą w owocne przeżycie sakramentu.
- **Rodzice i chrzestni są zobowiązani do udziału w przynajmniej jednej katechezie przedchrzcielnej.** Sytuacje nieregularne, wymagają dodatkowego indywidualnego spotkania z duszpasterzem.

- **Uczestnicy katechezy przedchrzcielnej otrzymują zaświadczenie potwierdzające udział w katechezie**, którego wzór obowiązuje w całej diecezji opolskiej.
- **Zaświadczenie jest ważne przez okres jednego roku.** Po tym czasie, rodzice proszący o chrzest dla kolejnego dziecka i rodzice chrzestni zobowiązani są ponownie wziąć udział w katechezie.

Decyzja o udzieleniu chrztu św. dziecku.

Konieczne jest zapewnienia rodziców lub bliskich, że przez autentyczne wychowanie w zakresie wiary i życia chrześcijańskiego, dziecko będzie wzrastać i dojrzewać. Przy braku bądź odrzuceniu takiego zapewnienia – mimo wszelkich podjętych przez duszpasterza starań – chrzest można odroczyć lub go odmówić.

- Należy dopuszczać do chrztu wszystkie dzieci zgłoszone przez rodziców lub prawnych opiekunów, jeśli osoby te są wierzące i zobowiązują się do wychowania dzieci w wierze, w której zostaną ochrzczone.

- Jeżeli jedno z rodziców dziecka jest wierzące a drugie nie, dziecku należy udzielić chrztu.

- Jeśli o chrzest dziecka prosi matka samotnie wychowująca dziecko, która jest osobą praktykującą, dziecko należy ochrzcić, nie stawiając żadnych dodatkowych warunków ponad te, które stawia się rodzicom dziecka.

- Jeśli rodzice żyją w związku cywilnym lub w konkubinacie i nie mogą zawrzeć małżeństwa z powodu przeszkód kanonicznych, jednak praktykują swoją wiarę w tym, co jest dla nich możliwe, dziecko należy ochrzcić. W takim przypadku wymagane jest jednak dodatkowe spotkanie duszpasterza z obojgiem rodziców, podczas którego w rozmowie duszpasterskiej duszpasterz odpowiednio pouczy rodziców i uzyska zobowiązanie rodziców do wychowania dziecka w wierze katolickiej. Zobowiązanie to - po taktownej rozmowie duszpasterskiej - powinni złożyć na piśmie według wzoru dołączonego do niniejszej Instrukcji.

- Jeśli o chrzest dziecka proszą rodzice żyjący w związku cywilnym lub konkubinacie, którzy nie mają żadnych przeszkód kanonicznych do zawarcia małżeństwa sakramentalnego, należy starać się w szczerzej rozmowie rozpoznać motywy ich postępowania oraz podjąć próbę doprowadzenia ich do zawarcia małżeństwa.

- Jeżeli po roztroprnym zbadaniu sytuacji życiowej rodziców proszących o chrzest dziecka nie ma zupełnie nadziei na wychowanie dziecka w wierze, w której ma otrzymać chrzest, udzielenie sakramentu należy odłożyć, wyjaśniając rodzicom przyczynę takiej decyzji. Jeśliby doszło do takiej sytuacji, która w naszych warunkach należy do rzadkości, każdą decyzję o odłożeniu chrztu duszpasterz winien skonsultować z Wikariuszem Biskupim ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów.

Rodzice chrzestni:

- Dla każdego dziecka należy wybrać dwoje rodziców chrzestnych: ojca i matkę. Rodzicami chrzestnymi nie mogą być dwie osoby tej samej płci. W nadzwyczajnych przypadkach, wobec braku osób zdatnych do roli ojca lub matki chrzestnej, do udzielenia chrztu dziecku wystarczy chrzestny lub chrzestna.
- Ze względu na zadanie chrzestnych w wychowaniu dziecka, Kościół stawia im następujące warunki: powinni ukończyć 16 lat (choć duszpasterz może uznać, iż także osoba młodsza godna jest funkcji matki lub ojca chrzestnego), przyjąć sakrament bierzmowania i być katolikami wyznającymi swą wiarę życiem zgodnym z nauką Kościoła. W związku z tym nie można dopuszczać do pełnienia tej funkcji np. osób, które formalnym aktem wystąpiły z Kościoła, osób żyjących w związkach niesakramentalnym oraz młodzieży nieuczęszczającej na katechizację, która – mimo zachęty skierowanej w duszpasterskiej rozmowie – nie chce zmienić swojej postawy.
- Wybór chrzestnych należy do rodziców dziecka. Weryfikuje go i potwierdza duszpasterz miejsca ich zamieszkania, wydając odpowiednie świadectwo kwalifikacyjne. W uzasadnionych przypadkach może on zasięgnąć opinii katechety o kandydacie na chrzestnego bądź chrzestną uczęszczających aktualnie na katechezę. Jeśli zaś zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy kandydat nie wystąpił formalnym aktem z Kościoła, może zażądać aktualnego świadectwa chrztu.
- Spotkanie duszpasterza z osobą ubiegającą się o świadectwo kwalifikacyjne, którego życie religijne budzi wątpliwość, powinno być wykorzystane jako sposobność do ewangelizacji przez taktowną rozmowę duszpasterską. Podczas tej rozmowy duszpasterz ma okazję zweryfikować faktyczną kondycję wiary, motywy jej słabnięcia oraz perspektywy i szanse dla życia religijnego, jakie mogą się wiązać z podjęciem przez tę osobę roli ojca lub matki chrzestnej.
- W przypadku rzeczywistego niespełnienia warunków stawianych chrzestnym, nie wolno takiej osoby dopuszczać do bycia świadkiem chrztu. Świadkiem chrztu może być tylko ochrzczony, należący do niekatolickiej wspólnoty kościelnej i tylko razem z chrzestnym katolikiem.

Sprawowanie sakramentu chrztu

- Liturgia chrztu powinna odbywać się w kościele parafialnym nad chrzcielnicą, w obecności wspólnoty parafialnej.
- Szanując poważne racje rodziców i kierując się dobrem dziecka, **można wyjątkowo odstąpić od wyżej wymienionych zasad**, a więc: (1) udzielić chrztu w kościele filialnym, (2) udzielić chrztu poza Mszą św.
- W przypadku jednak, gdy chrzest odbywa się poza Mszą św. i pod nieobecność wspólnoty parafialnej, w liturgii Mszy św. najbliższej czasowo po liturgii chrztu dziecka, należy włączyć do modlitwy powszechnej intencję nowoochrzczonego dziecka oraz jego rodziców i chrzestnych.
- Chrzest zaczyna się od obrzędu przyjęcia dzieci. Ukazuje on wolę rodziców albo chrzestnych, którzy proszą o chrzest, i zamiar Kościoła, który chce go udzielić. Wyraża się to przez znak krzyża, jaki celebrans i rodzice kreślą na czole dziecka.
- **Udzielenie sakramentu chrztu dokonuje się przez trzykrotne polanie wodą głowy dziecka, wypowiedzenie formuły chrzcielnej oraz przez wezwanie Trójcy Przenajświętszej.** W kościołach, w których chrzcielnica znajduje się poza prezbiterium, czynności te można poprzedzić procesją od ołtarza do chrzcielnicy.
- Udzielenie sakramentu chrztu dopełnia się przez namaszczenie krzyżem, co ma oznaczać włączenie ochrzczonego w królewskie kapłaństwo i dopuszczenie go do wspólnoty ludu Bożego; kończy się włożeniem białej szaty i wręczeniem zapalanej świecy. Biała szata i świeca powinny być przyniesione przez chrzestnych dla każdego dziecka osobno, a po chrzcie zabrane do domu jako pamiątka chrztu.

Odnotowanie i upamiętnienie chrztu

- Fakt udzielenia sakramentu chrztu duszpasterz odnotowuje w parafialnej księdze ochrzczonych.
- **Dokonywanie zmian w księdze ochrzczonych** (np.: zmiana nazwiska) wymaga uprzedniej zgody Kurii Diecezjalnej.
- **Należy podtrzymywać diecezjalny zwyczaj obchodzenia pierwszej rocznicy przyjęcia chrztu, połączonej ze specjalnym błogosławieństwem dzieci.**

Niniejszy dokument obowiązuje od dnia 8 września 2017 roku

(W pełnym brzmieniu – strona Diecezjalna i Parafialna)